

MARATHI LANG I (General)
Subject code : 4412
Standard XII
Portion for the year 2026 -2027

अनुक्रमणिका

क्रमांक	विषय	पान क्रमांक
१	पाठयांश विभागणी, वगळलेले पाठयांश	02
२	पाठयांश (२० आणि ८० गुणांची परीक्षा, प्रथम सत्र)	03
३	पाठयांश (८० गुणांची अंतीम परीक्षा)	04
२	प्रश्नपत्रिकेचा आराखडा (I st Formative of 20 Marks)	05
३	प्रश्नपत्रिकेचा आराखडा (Ist Term & Final Board Exam of 80 Marks)	06,07,08
४	Weightage	09,10
५	Blue Print	11,12
७	वाक्यचार	13
८	म्हणी	14

युवकभारती

मराठी (प्रथम भाषा)

वर्ष २०२६—२०२७

इयत्ता बारावी

क्रमांक	गद्य		पद्य
१	भुताचा जन्म	१	सांगितली खूण मने माझ्या
२	दहाविची (अ) पूर्वतयारी	२	तूं येरे बा विल्हा
३	ज्याचं त्याचं नंदनवन	३	अभक्ताची ओलख
४	आदर्शाच्या शोधात	४	अखंड
५	माझ्या आयुष्याची गोष्ट	५	देव अजब गारोडी
६	 आणि कैदेत	६	आवाहन
७	अति कालजीचे परिणाम	७	या जन्माला फुटे न भाषा
८	सौरा वृक्षवलिंचा	८	खांब
		९	बहरतील मळे
		१०	नव्या शहाराविषयी
	व्याकरण		लेखन
१	शब्दांच्या जाती	१	पारिभाषिक शब्द
२	विरुद्धार्थी शब्द	२	वाकप्रचार
३	समानार्थी शब्द	३	म्हणी
४	विरामचिन्हे	४	कविता वाचून प्रश्नांची उत्तरे
५	शुद्धलेखन		अर्जलेखन
			सारांशलेखन
			निबंधलेखन

Deleted Portion for the year 2026 -2027

	लेखन		पद्य
१	विनंती पत्र	१	विचार

1st Test (20 Marks)

क्रमांक	विषय	प्रकार
१	भुताचा जन्म	गद्य
२	माझ्या आयुष्याची गोष्ट	गद्य
३	सांगितली खूण मने माझ्या	पद्य
४	बहरतील मळे	पद्य
४	शब्दांच्या जाती	व्याकरण
५	विरुद्धार्थी शब्द	व्याकरण
६	एक तृतीयांश सारांश	लेखन

1st Term 80 Marks

क्रमांक	विषय	प्रकार
१	भुताचा जन्म	गद्य
२	दहाविची (अ) पूर्वतयारी	गद्य
३	ज्याचं त्याचं नंदनवन	गद्य
४	आदर्शांच्या शोधात	गद्य
५	माझ्या आयुष्याची गोष्ट	गद्य
६	सांगितली खूण मने माझ्या	पद्य
७	तूं येरे बा विदला	पद्य
८	खांब	पद्य
९	बहरतील मळे	पद्य
१०	शब्दांच्या जाती	व्याकरण
११	विरुद्धार्थी शब्द	व्याकरण
१२	समानार्थी शब्द	व्याकरण
१३	विरामचिन्हे	व्याकरण
१४	शुद्धलेखन	व्याकरण
१५	पारिभाषिक शब्द	लेखन
१६	वाक्प्रचार	लेखन
१७	म्हणी	लेखन
१८	कविता वाचून प्रश्नांची उत्तरे	लेखन
१९	अर्जलेखन	लेखन
२०	सारांशलेखन	लेखन
२१	निबंधलेखन	लेखन

Final Exam (80 Marks)

क्रमांक	विषय	प्रकार
१	भुताचा जन्म	गद्य
२	दहाविची (अ) पूर्वतयारी	गद्य
३	ज्याचं त्याचं नंदनवन	गद्य
४	आदर्शाच्या शोधात	गद्य
५	माझ्या आयुष्याची गोष्ट	गद्य
६	 आणि कैदेत	गद्य
७	अति कालजीचे परिणाम	गद्य
८	सोयरा वृक्षवल्लींचा	गद्य
९	सांगितली खूण मने माझ्या	पद्य
१०	तू येरे बा विठ्ठा	पद्य
११	अभवत्ताची ओलख	पद्य
१२	अखंड	पद्य
१३	देव अजब गारोडी	पद्य
१४	आवाहन	पद्य
१५	या जन्माला फुटे न भाषा	पद्य
१६	खांब	पद्य
१७	बहरतील मळे	पद्य
१८	नव्या शहाराविषयी	पद्य
१९	शब्दांच्या जाती	व्याकरण
२०	विरुद्धार्थी शब्द	व्याकरण
२१	समानार्थी शब्द	व्याकरण
२२	विरामचिन्हे	व्याकरण
२३	शुद्धलेखन	व्याकरण
२४	पारिभाषिक शब्द	लेखन
२५	वाक्प्रचार	लेखन
२६	म्हणी	लेखन
२७	कविता वाचून प्रश्नांची उत्तरे	लेखन
२८	अर्जलेखन	लेखन
२९	सारांशलेखन	लेखन
३०	निबंधलेखन	लेखन

FIRST Formative Test
(skeleton of Question Paper)

इयत्ता : बारावी

विषय : मराठी (प्रथम भाषा)

गुणः २०

दिनांक :

एकूण पाने : ०१

वेळ : १ तास

सूचना : १. शुद्धलेखनाचे नवीन नियम पाळावेत .

२. उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात .

विभाग १ - व्याकरण

खालील शब्दांचे विरुद्धार्थी शब्द लिहा .

प्र. १. (विरुद्धार्थी शब्द)	०१
प्र. २. (विरुद्धार्थी शब्द)	०१
प्र. ३. (विरुद्धार्थी शब्द)	०१

खालील वाक्यातील अधोरेखित शब्दांच्या जाती लिहा .

प्र. ४. (तीन शब्द अधोरेखित केलेले एकच वाक्य)	०३

विभाग २ - गद्य आणि पद्य

खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी एका वाक्यात लिहा . (गद्य)

प्र. ५.	०१
प्र. ६.	०१
प्र. ७.	०१
प्र. ८.	०१
प्र. ९.	०१

खालील वाक्याचे संदर्भासह स्पष्टीकरण लिहा . (पद्य)

प्र. १०. (दोन वाक्ये द्यायची . हे किंवा ते . प्रश्नक्रमांक मात्र एकच)	०५

विभाग ३ - लेखन

प्र. ११. खालील उता-याचा एक तृतीयांश सारांश लिहा .	०४

Board Final Exam 26-27

(Also for Ist Term)

Skeleton of Question Paper

Date :

Sub : Marathi (Language I)

Marks : 80

Total No. of Questions : 37

(Printed Pages :)

Time : 3.00 Hours

सूचना : १. शुद्धलेखनाचे नवीन नियम पाळावेत.

२. उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

विभाग १ - व्याकरण

खालील शब्दांचे विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

प्र.१. (विरुद्धार्थी शब्द) 01

प्र.२. (विरुद्धार्थी शब्द) 01

खालील शब्दांचे समानार्थी शब्द लिहा.

प्र.३. (समानार्थी शब्द) 01

प्र.४. (समानार्थी शब्द) 01

खालील वाक्यात विरामचिन्हे घालून त्या वाक्यांचे पुनर्लेखन करा

प्र.५. (विरामचिन्हे न घातलेले वाक्य. दोन विरामचिन्हे घालणे आवश्यक) 01

प्र.६. (विरामचिन्हे न घातलेले वाक्य. दोन विरामचिन्हे घालणे आवश्यक) 01

खालील वाक्य शुद्ध करून लिहा.

प्र. ७. (चार अशुद्ध शब्द असलेले एकच वाक्य) 02

खालील वाक्यातील अधोरेखित शब्दांच्या जाती लिहा.

प्र. ८. (चार शब्द अधोरेखित केलेले एकच वाक्य) 04

विभाग २ - गद्य आणि पद्य

खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी एका वाक्यात लिहा. (गद्य)

प्र.९. 01

प्र.10.	01
प्र.11.	01
प्र.12.	01
प्र.13.	01
प्र.14.	01

खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी एका वाक्यात लिहा. (पद्य)

प्र.15.	01
प्र.16.	01
प्र.17.	01
प्र.18.	01
प्र.19.	01
प्र.20.	01

खालील वाक्याचे संदर्भासह स्पष्टीकरण लिहा. (गद्य)

प्र. 21. (दोन वाक्ये द्यायची. हे किंवा ते. प्रश्नक्रमांक मात्र एकच)	05
---	----

खालील प्रश्नाचे उत्तर ७ ते ८ ओळीत लिहा. (गद्य)

प्र. 22. (दोन प्रश्न द्यायचे. हा किंवा तो. प्रश्नक्रमांक मात्र एकच)	05
---	----

खालील वाक्याचे संदर्भासह स्पष्टीकरण लिहा. (पद्य)

प्र. 23. (दोन कवितांचे चरण द्यायचे. हे किंवा ते. प्रश्नक्रमांक मात्र एकच)	05
---	----

खालील प्रश्नाचे उत्तर ७ ते ८ ओळीत लिहा. (पद्य)

प्र. 24. (दोन प्रश्न द्यायचे. हा किंवा तो. प्रश्नक्रमांक मात्र एकच)	05
---	----

विभाग ३ - लेखन

खालील शब्दांसाठी पारिभाषिक शब्द लिहा.

प्र.25 . (पात्तीभाषिक शब्द)	01
प्र.26 . (पात्तीभाषिक शब्द)	01
प्र.27 . ‘.....’ या म्हणीच्या अर्थाचा योग्य पर्याय लिहा . (चार पर्याय दिलेले असतील .योग्य अर्थाचा पर्याय लिहायचा .)	01
प्र.28 . ‘.....’ या म्हणीचा वाक्यात उपयोग करा .	01
प्र.29 . ‘.....’ या वाक्यप्रचाराचा अर्थाचा योग्य पर्याय लिहा . (चार पर्याय दिलेले असतील .योग्य अर्थाचा पर्याय लिहायचा .)	01
प्र.30 . ‘.....’ या वाक्यप्रचाराचा वाक्यात उपयोग करा .	01

खालील कविता वाचून त्याच्या खाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा .

प्र. 31 . (एका गुणांसाठी प्रश्न)	01
प्र.32. (दोन गुणांसाठी प्रश्न)	02
प्र.33 . (दोन गुणांसाठी प्रश्न)	02
प्र.34. खालील उता-याचा एक तृतीयांश सारांश लिहा .	04
प्र.35 . समारंभाचा वृत्तांत १० ते १२ ओळीत लिहा .	05
प्र.36 . नौकरीसाठी / दिलेल्या पदासाठी अर्जलेखन .	05
प्र.37 . खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर सुमारे पंचवीस ओळींचा निबंध लिहा . (चार विषय . हा किंवा ती .प्रश्नक्रमांक एकच)	10
.....	
किंवा	
.....	
किंवा	
.....	
किंवा	
.....	

FINAL EXAMINATION XII Lang I

1.Weightage to Learning Outcomes

S.No	Learning Outcomes	Marks	Percentage of Marks
1	Knowledge	28	35%
2	Understanding	26	32.5%
3	Application	16	20%
	Skill	10	12.5%
	Total	80	100%%

2.weightage to content / subject units

S.no	Units	Marks
1	मद्य	16
2	पद्य	16
3	शब्दांच्या जाती	04
4	विरामचिन्हे	02
5	शुद्धलेखन	02
6	पारिभाषिक शब्द	02
7	विरुद्धार्थी	02
8	समानार्थी	02
9	वाक्प्रचार	02
10	म्हणी	02
11	कविता व प्रश्न	05
12	सारांश लेखन	04
13	वृत्तांतलेखन	05
14	अर्जलेखन	06
15	निबंधलेखन	10
	Total	80

3.weightage to forms of questions

S.no	Form of Questions	Marks for each question	Number of questions	Total Marks
1	LA	05 06 10	05 01 01	25 06 10
2	SA I	04	02	08
3	SA II	02	03	06
3	VSA	01	25	25
	Total	----	37	80

4. Weightage to Difficulty level of Question.

S.No	Estimated difficulty level of question	Percentage
	Easy	35%
	Average	53.75%
	Difficult	11.25%

FINAL EXAMINATION

BLUEPRINT

Class: **XII**

Maximum Marks: 80

Subject: **MARATHI LANG. I**

Duration: **2.30hour**

Q. No.	Objectives	Knowledge				Understanding				Application				Skill	Total
	Form of Question	VSA	SA-I	SA-II	LA	VSA	SA-I	SA-II	LA	VSA	SA-I	SA-II	LA	SA II	
	Marks	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	
	Content														
प्र.१ व २	व्याकरण विरुद्धार्थी	2(02)													2(02)
प्र.३ व ४	व्याकरण समानार्थी	2(02)													2(02)
प्र.५ व ६	व्याकरण विरामचिन्हे									2(02)					2(02)
प्र.७	व्याकरण शुद्धलेखन										1(02)				1(02)
प्र.८	व्याकरण शब्दांच्या जाती							1(04)							1(04)
प्र.९ ते १४	गद्य एका वाक्यात	6(06)													6(06)
प्र.१५ ते २०	पद्य एका वाक्यात	6(06)													6(06)
प्रश्न. २१	गद्य संदर्भ								1(05)						1(05)
प्रश्न. २२	गद्य प्रश्न				1(05)										1(05)
प्रश्न. २३	पद्य संदर्भ								1(05)						1(05)
प्रश्न. २४	पद्य प्रश्न				1(05)										1(05)
प्रश्न. २५ व २६	लेखन पारिभाषिक शब्द	2(02)													2(02)
प्रश्न. २७ व २८	लेखन म्हणी									2(02)					2(02)
प्रश्न. २९ व ३०	लेखन वाक्यचर									2(02)					2(02)
प्रश्न. ३१ ते ३३	लेखन कविता प्रश्न					1(01)	2(04)								3(05)
प्रश्न. ३४	लेखन एक त्रुटियांश													1(04)	1(04)
प्रश्न. ३५	लेखन वृत्तांत								1(05)						1(05)
प्रश्न. ३६	लेखन अर्जलेखन												1(06)		1(06)
प्रश्न. ३७	लेखन निबंधलेखन								1(10)						1(10)
		18(18)			2(10)	1(01)	2(04)	1(04)	4(25)	6(06)	1(02)		1(06)	1(04))	37(80)
		20(20)				8(34)				8(14)				1(04)	37(80)

Long Answers (LA) Number: 07 Marks: 41

Short Answers (SA-I) Number: 02 Marks: 08

Short Answers (SA-II) Number: 03 Marks: 06

Very Short Answer (VSA) Number: 25 Marks: 25

TOTAL 37 80

वाक्यप्रचार (२०२६-२०२७)

भुताचा जन्म १. अंगावर काटा येणे २. जीव वरखाली होणे ३. हिसका दाखवणे ४. दातखिली बसणे ५. नसती बिलामत येणे	आणि कैदेत १. पोटात गोळा येणे २. बल लावणे ३. हुडहुडी मरणे ४. पालत ठेवणे
दहावीची (अ) पूर्वतयारी १. पोटात कावळे ओरडणे २. डोळे वटारणे ३. दक्षता घेणे ४. चित्त विचलित होणे ५. तोंड भरून बोलणे	अति कालजीचे परिणाम १. उच्छाद मांडणे २. मोडीत काढणे ३. अनभिज्ञ असणे
ज्याचं त्याचं नंदनवन १. खितपत पडणे २. कात्रीत सापडणे ३. मंडावून सोडणे ४. खायचे वांधे होणे ५. लष्टक लावणे	सीयरा वृक्षवल्लीचा १. संभ्रमित होणे २. विदीर्ण होणे ३. कूच करणे ४. गल घालणे ५. कटाक्ष टाकणे
आदर्शाच्या शोधात १. मनोरथ पूर्ण करणे २. ऊहापोह करणे ३. अदृष्टास करणे ४. निष्प्रभ करणे ५. वृद्धी करणे	कविता १. प्राण वेचणे २. सही ठोकणे ३. साद घालणे

म्हणी (२०२६-२०२७)

१	गरज सरो नि वैद्य मरो - आपले काम झाले की, मदत करणाराची पर्वा रहात नाही
२	चिंती परा ते येई घरा - दुस-याचे वाईट व्हावे अशी इच्छा केली की आपलेच वाईट होते .
३	तापल्या तव्यावर पोली भाजून घेणे - आलेल्या संधीचा फायदा घेणे
४	पायातील वहाण पायीच बरी - प्रत्येकाला त्याच्या दर्जाप्रमाणे वागवावे
५	मेल्या म्हशीला मणभर दूध - मनुष्य गेला म्हणजे गुण आठवतात
६	शिंक्याचे तुटले, बीक्याचे फावले - एखादयाचे नुकसान होते, पण त्यामुळे दुस-याचा फायदा होतो
७	बोलाचीच कळी बोलाचाच भात - नुसत्या तोंडाने बड्या बड्या गप्पा मारायच्या, कृती मात्र अजिबात करायची नाही
८	ओलखीचा चोर जीवे न सोडी - ज्याला आपले वर्म माहित आहे, तोच आपले नुकसान करू शकतो
९	दुष्कालात तेरावा महिना - संकटात आणखी संकटाची भर
१०	असतील शिते तर जमतील भुते - जोपर्यंत आपल्याजबल पैसा आहे, तोपर्यंत आपल्याभोवती अनेक माणसे गोळा होतात
११	पाचामुखी परमेश्वर - अनेकजण सांगतात ते खरे असते
१२	कामापुरता मामा - गरजेपुरता गोड बोलणारा
१३	अति तिथे माती - कोणत्याही गोष्टीच्या अतिरेकामुळे माणसाचे नुकसान होते .
१४	अति शहाणा त्याचा बैल रिकामा - जास्त हुशारी दाखविणारा अखेर मूर्ख ठरतो .
१५	आयत्या बिलावर नागोबा - एखादयाने केलेल्या कामाचा फायदा दुस-याने उठवणे .
१६	दाम करी काम - पैशाने सर्व कामे होतात .
१७	गोगल गाय पोटात पाय - बाहेरून गरीब पण मनातून कपटी
१८	आंधला मागतो एक डोला, देव देतो दोन! - अपेक्षेपेक्षा जास्त लाभ होणे .
१९	हत्ती गेला नि शीपूट राहिले - बरेचसे काम संपत आले आणि थोडेच काम शिल्लक राहिले .
२०	थेंबे थेंबे तले साचे - थोडे थोडे करून खूप मोठा संचय करता येतो .